รีวิว
ขจร โรจนเมธินทร์

Home Medical Advisor
คุณหมอประจำบ้าน

ช่วยให้คุณสามารถตรวจสอบอาการผิดปกติในร่างกายคุณได้ด้วยตัวคุณเอง

ผู้อ่านคงเห็นด้วยว่าความไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐ เพราะเวลาเจ็บป่วยครั้งใดก็จะทำให้มีความทุกข์ทั้งกายและใจเสมอ หนทางที่ดีที่สุดก็คือ ต้องรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรง ออกกำลังกายเป็นประจำ เมื่อเจ็บป่วยไม่สบายก็ควรจะรีบไปปรึกษาแพทย์ตั้งแต่เริ่มต้น แทนที่จะไปซื้อยาตามร้านมารับประทานเอง เพราะบางครั้งนอกจากไม่หายแล้วอาจทำให้โรคที่เป็นอยู่ลุกลามมากขึ้นได้

Home Medical Advisor (HMA) เป็นซอฟต์แวร์ที่ถูกออกแบบมาเพื่อให้คำปรึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับอาการที่เป็น โดยจะมีคำแนะนำในการปฏิบัติตัวที่ถูกต้อง และยังจะเตือนให้ผู้อ่านรีบไปพบแพทย์ถ้าอาการดังกล่าวเป็นอันตราย หากปล่อยทิ้งไว้ HMA เป็นซอฟต์แวร์ของ Pixel Perfect Inc เขียนโดย Dr. Stephen J. Schueler และยังมีผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์แต่ละสาขาเป็นผู้ให้คำปรึกษาอีกมากกว่า 40 คน เช่น สาขาอายุรศาสตร์ฉุกเฉิน ระบบทางเดินอาหาร ศัลยกรรมทั่วไป ประสาทวิทยา รังสีวิทยา และออร์โธปิดิกส์ เป็นต้น ดังนั้นข้อมูลทั้งหมดที่มีอยู่ใน HMA จึงทันสมัยพอสมควร

การติดตั้ง Home Medical Advisor

HMA เป็นซอฟต์แวร์ที่ทำงานบนวินโดวส์ โดยชุดโปรแกรมที่ผู้เขียนได้มานี้อยู่บนดิสเกตต์ 3.5 นิ้ว ความจุ 1.44 เมกะไบต์ จำนวนสองแผ่น การติดตั้งซอฟต์แวร์ก็เพียงเรียกโปรแกรม INSTALL.EXE ที่อยู่ในแผ่นที่หนึ่งมาทำงาน โดยกด Alt-F-R โปรแกรมก็จะถามชื่อไดเรคทอรีที่ต้องการติดตั้ง HMA เมื่อคลิ๊กเม้าส์ที่ Install โปรแกรม

ก็จะเริ่มติดตั้ง HMA โดยผู้อ่านจะเห็นมีรูปหัวใจเพิ่มทีละอันจนเสร็จก็จะมีหน้าต่างกรุ๊ป Home Medical Advisor ปรากฏขึ้นมาดังรูปที่ 1

เริ่มใช้ Home Medical Advisor

หลังจากเรียก HMA จะปรากฏไดอะล็อก Home Medical Advisor Disclaimer ดังรูปที่ 2 ซึ่งไดอะล็อกบ็อกซ์นี้จะมีเงื่อนไขต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงานของ HMA แล้วผู้ใช้ซอฟต์แวร์ไม่อาจจะฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายได้ รวมทั้งคำเตือนในการใช้ HMA ว่าไม่สามารถทดแทนการตรวจรักษาจากแพทย์ผู้ชำนาญได้ เมื่อผู้อ่านกดคีย์ Enter จอภาพก็จะเป็นตามรูปที่ 3 โดย HMA จะเริ่มต้นเรียกดาต้าเบส Symptom File ขึ้นมาทำงานก่อนเป็นอันแรก ดาต้าเบสของ HMA นี้แบ่งออกเป็น 7 กลุ่ม ได้แก่ Symptom, Disease, Injury, Poison, Test, Drug และ Health & Diet File ดาต้าเบสแต่ละอันจะเก็บข้อมูลสำคัญในแต่ละหัวข้อมากมาย การเรียกดาต้าเบสแต่ละอันมาใช้ทำได้โดยคลิ๊กเม้าส์ที่ไอคอนซึ่งเรียงเป็นแถวอยู่ที่ส่วนล่างของหน้าต่าง (ดูรูปที่ 3) เสมอ

สำหรับดาต้าเบส Symptom File นี้ ภายในหน้าต่างจะแบ่งออกเป็น 6 ส่วน (ดูรูปที่ 3) ได้แก่ ลิสต์บ็อกซ์ของอาการต่าง ๆ มีทั้งหมด 83 รายการ กลุ่มบัททอนทางขวามือ รูปภาพร่างกายเพื่อใช้เลือกกลุ่มอาการที่สัมพันธ์กับส่วนของร่างกาย เรดิโอบัททอนใช้เลือกเพศของรูปภาพ บัททอนเลือกกลุ่มอาการ General, All และกลุ่มบัททอนไอคอนที่ใช้เลือกดาต้าเบสไฟล์ทั้ง 7 ไฟล์

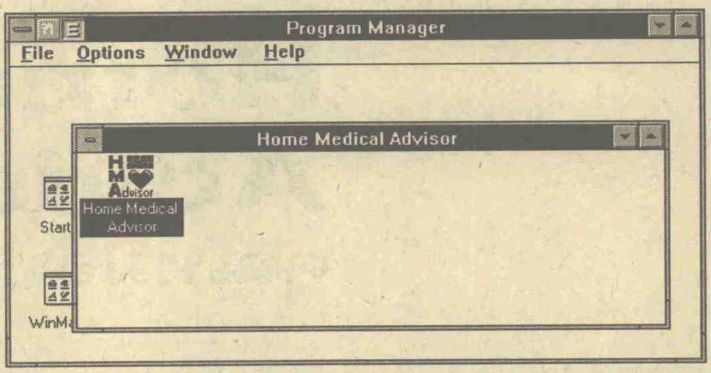

รูปที่ 1 แสดงหน้าต่างกรุ๊ป Home Medical Advisor หลังติดตั้งเสร็จ

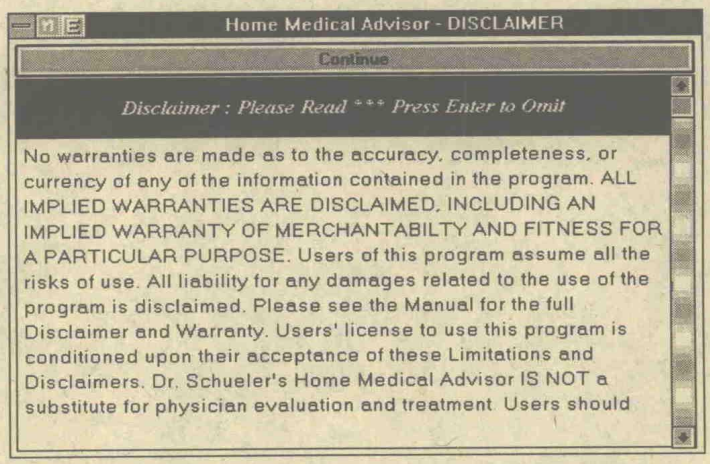

รูปที่ 2 แสดงหน้าต่าง Home Medical Advisor-DISCLAIMER

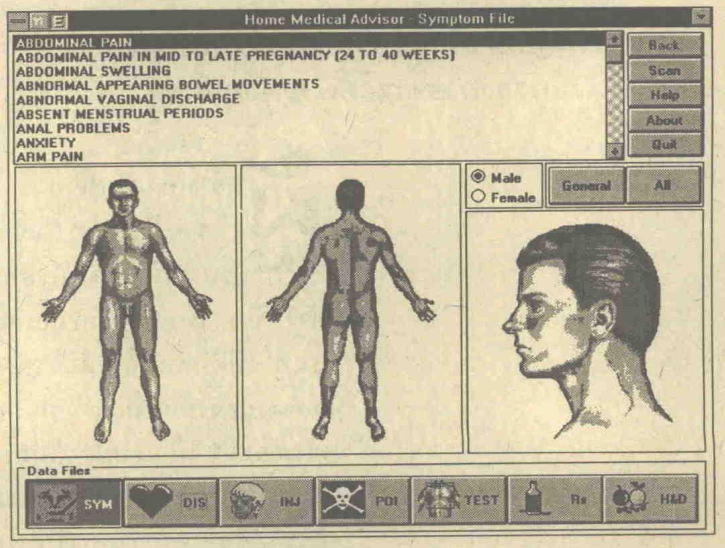

รูปที่ 3 แสดงจอภาพเมื่อเรียก Home Medical Advisor มาทำงาน โปรแกรมจะเรียกดาต้าเบส Symptom File มาให้ก่อน

เมื่อผู้อ่านมีอาการไม่สบายอะไรก็สามารถปรึกษากับ HMA ได้ โดยเพียงแต่เลือกอาการที่เป็นจากลิสต์บ็อกซ์ดังกล่าว เช่น ถ้ารู้สึกปวดหัวก็ให้เลื่อนแถบสว่างไปที่ Headache แล้วกดดับเบิ้ลคลิ๊กเม้าส์ จอภาพจะปรากฏไดอะล็อกบ็อกซ์ HEADACHE ตามรูปที่ 4 ภายในไดอะล็อกนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนแรกจะมีคำอธิบายคร่าว ๆ เกี่ยวกับอาการปวดหัวว่าโดยมากแล้วอาการปวดหัวมักไม่ค่อยมีอันตราย นอกจากว่าถ้ามีอาการไข้ คลื่นไส้อาเจียน สับสน มีความผิดปกติในการมองภาพ เช่น ตาพร่า หรือถ้าอาการเป็นบ่อยหลาย ๆ ครั้งในหนึ่งสัปดาห์ หรืออาการปวดหัวของคุณเป็นหลังจากได้รับบาดเจ็บที่ศีรษะก็ให้รีบไปพบแพทย์

ส่วนที่สองของไดอะล็อกบ็อกซ์นี้จะอธิบายถึงสาเหตุที่อาจทำให้เกิดอาการที่ปรึกษา เช่น อาการปวดหัวนี้อาจเกิดจากการบาดเจ็บที่ศีรษะ มีเลือดออกใต้เยื่อหุ้มสมองชั้น Arachnoid ปวดหัวไมเกรน ต้อหิน ไซนัสอักเสบ การอักเสบของหลอดเลือดแดง Temporal เยื่อหุ้มสมองอักเสบ และการเกร็งตัวของกล้ามเนื้อรอบกะโหลกศีรษะ ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นสาเหตุที่ทำให้มีอาการปวดหัวได้ทั้งสิ้น สาเหตุทั้งหมดนี้จะแสดงเป็นสีเขียว ซึ่งหมายความว่ายังมีคำอธิบายเพิ่มเติมของสาเหตุอยู่ในดาต้าเบส Disease File ผู้อ่านสามารถดูโดยเลื่อนเม้าส์ไปที่คำดังกล่าว เคอร์เซอร์จะเปลี่ยนเป็นรูปมือ ถ้าคลิ๊กเม้าส์ก็จะมีคำอธิบายปรากฏให้อ่านเพิ่มเติม จากนั้นถ้าผู้อ่านคลิ๊กเม้าส์ที่ Next HMA ก็จะซักถามประวัติและอาการร่วมด้วย โดยจอภาพจะปรากฏตามรูปที่ 5 คือ HMA จะถามคุณเคยมีการบาดเจ็บที่ศีรษะภาย

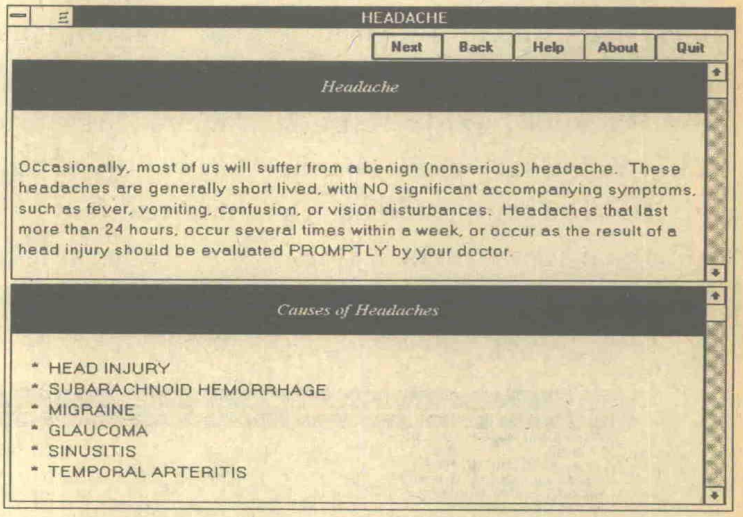

รูปที่ 4 แสดงจอภาพเมื่อเลือกอาการ Headache

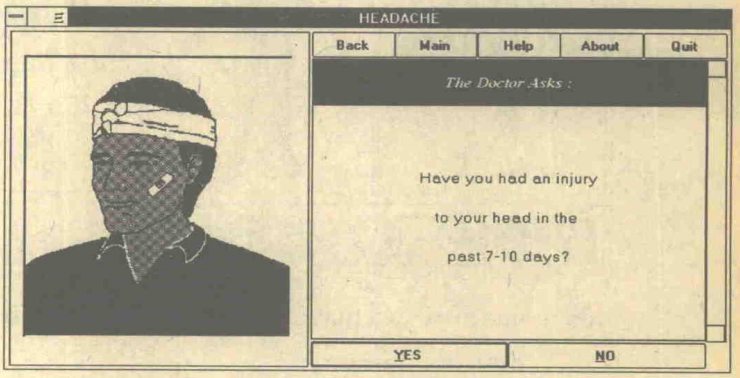

รูปที่ 5 แสดงการซักประวัติเพิ่มเติมเมื่อคลิ๊กเม้าส์ที่ Next

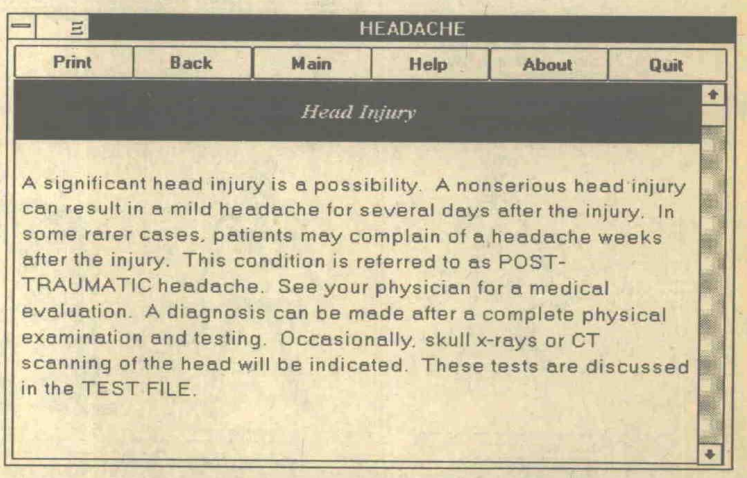

รูปที่ 6 แสดงข้อมูลที่ HMA ให้การวินิจฉัยสาเหตุของการปวดหัวที่เกิดจากการบาดเจ็บที่ศีรษะ

ในช่วง 7-10 วันก่อนหน้านี้หรือไม่ ผู้อ่านจะตอบคำถามโดยคลิ๊กเม้าส์ที่ YES หรือ NO สมมติว่าตอบใช่ HMA ก็จะให้การวินิจฉัยว่าอาการปวดหัวครั้งนี้น่าจะเกิดจากการบาดเจ็บที่ศีรษะ (ดูรูปที่ 6) และอธิบายว่าการบาดเจ็บทางศีรษะอาจทำให้มีอาการปวดหัวตามมาได้ แต่ถ้าอาการมีอยู่นานก็ควรไปพบแพทย์เพื่อตรวจร่างกายและทำการตรวจพิเศษอื่น เช่น ถ่ายเอ็กซ์เรย์กะโหลกศีรษะ หรือทำเอ็กซ์เรย์คอมพิวเตอร์สมอง เป็นต้น

นอกจากนี้ยังแนะนำให้อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมในดาต้าเบส Test และ Injury File

ในกรณีที่อาการเจ็บป่วยนั้นเกิดขึ้นเฉพาะกับบางส่วนของร่างกาย ผู้อ่านสามารถกำหนดขอบเขตเพื่อให้มีอาการแสดงในลิสต์บ็อกซ์น้อยลง ทำให้เลือกได้ง่ายขึ้น โดยเลื่อนเม้าส์ไปที่รูปภาพร่างกายในส่วนที่มีอาการ ซึ่งมีให้เลือก 3 ภาพ คือ ด้านหน้า ด้านหลัง และศีรษะ เมื่อเลื่อนผ่านส่วนใดก็จะมีกรอบสี่เหลี่ยมสีฟ้าแสดงรอบส่วนร่างกายนั้น ได้แก่ ส่วนศีรษะ หน้าอก ท้อง หลัง แขน ขา หู ตา และคอ เช่น ถ้าเลื่อนไปที่แขนก็จะมีสี่เหลี่ยมรอบแขน (ดูรูปที่ 7) เมื่อคลิ๊กเม้าส์ในลิสต์บ็อกซ์ก็จะปรากฏอาการให้เลือก คือ ปวดแขน ปัญหาของนิ้วและเล็บ อาการคัน ปวด บวมข้อ มีก้อน ชา ผื่นแดง สั่น ทำให้ผู้ใช้เลือกได้ง่ายขึ้น

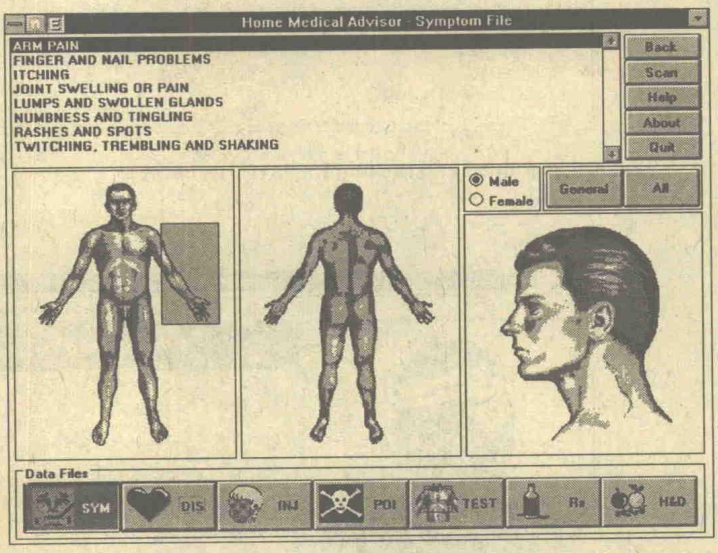

รูปที่ 7 แสดงการเลือกส่วนแขนของร่างกายเพื่อกำหนดขอบเขตรายชื่ออาการในลิสต์บ็อกซ์

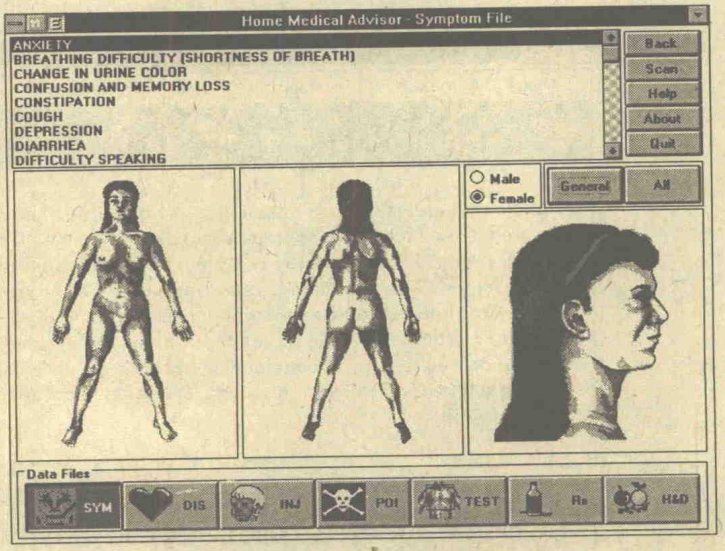

รูปที่ 8 แสดงจอภาพเมื่อเลือกให้แสดงร่างกายเพศหญิง

ดาต้าเบสอื่น ๆ

นอกจากดาต้าเบส Symptom File ที่กล่าวไปข้างต้นแล้ว HMA ยังมีดาต้าเบสอีก 6 กลุ่มที่จะให้ข้อมูลต่าง ๆ กับผู้อ่านอีกดังนี้

Disease File

เป็นดาต้าเบสที่เก็บข้อมูลเกี่ยวกับโรคต่าง ๆ ไว้ถึง 610 รายการ ผู้อ่านสามารถเลือกขึ้นมาดูโดยดับเบิ้ลคลิ๊ก-เม้าส์ที่รายการในลิสต์บ็อกซ์ เช่น ในรูปที่ 9 เป็นตัวอย่างเมื่อเลือกโรคตุ่มหนองที่ผิวหนัง

Injury File

เก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบาดเจ็บที่อาจเกิดกับอวัยวะต่าง ๆ โดยอธิบายถึงสาเหตุ อันตรายที่จะเกิดกับอวัยวะข้างเคียง การประเมินผลการบาดเจ็บ และการรักษาที่ควรจะได้รักษา

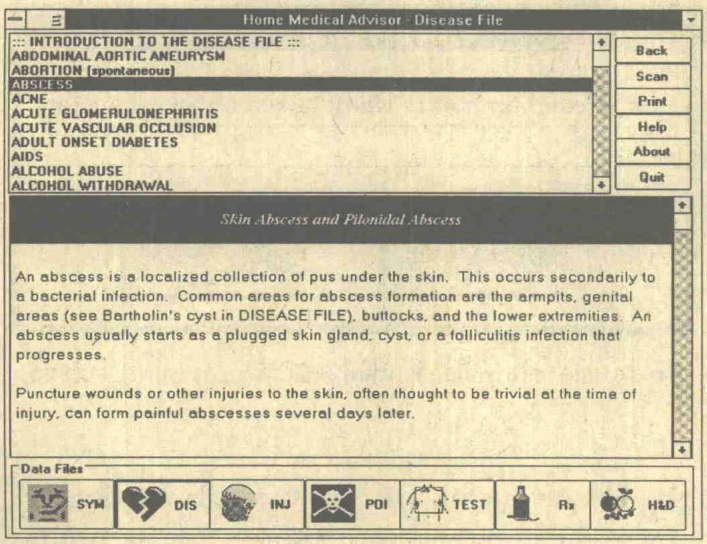

รูปที่ 9 แสดงจอภาพเมื่อใช้ดาต้าเบส Disease File และเลือกโรค Abscess

รวมถึงการตรวจพิเศษในบางกรณีที่จำเป็น ข้อมูลทั้งหมดที่เก็บอยู่มีถึง 210 รายการ

Poison File

เป็นดาต้าเบสที่เก็บข้อมูลสารพิษต่าง ๆ ทั้งหมด 540 ชนิด ข้อมูลที่เก็บอยู่ได้แก่ การปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อได้รับสารพิษ ขนาดที่ได้รับแล้วจะทำให้เกิดอันตราย ผลอันตรายที่เกิดจากสารพิษ คำแนะนำ และข้อควรจำเมื่อได้รับสารพิษ

Test File

เป็นดาต้าเบสที่เก็บข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจทางห้องปฏิบัติการ การตรวจพิเศษต่าง ๆ ทั้งหมด 250 อย่าง โดยอธิบายว่าเป็นการตรวจเกี่ยวกับอะไร ทำอย่างไรบ้าง จุดประสงค์ของการตรวจ ผลเสียที่อาจเกิดจากการตรวจ ค่าปกติ การวินิจฉัยแยกโรคที่ได้จากการตรวจ และข้อควรจำ

Drug File

มีข้อมูลของยาทั้งหมด 1,210 ชนิด เก็บอยู่ โดยประกอบด้วยข้อบ่งชี้ในการใช้ยา ผลข้างเคียงที่อาจเกิด การออกฤทธิ์เมื่อใช้รวมกับยาชนิดอื่น และข้อควรระวังในการใช้ยา

Health & Diet File

มีข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพและอาหารเก็บอยู่ทั้งหมด 140 รายการ โดยแบ่งเป็นกลุ่มของอาหารที่เหมาะสม เช่น อาหารสำหรับมารดาขณะให้นมบุตร อาหารสำหรับผู้ป่วยโรคเบาหวาน อาหารสำหรับผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง อาหารสำหรับทารก เป็นต้น กลุ่มสารอาหารที่จำเป็นแต่ละชนิด เช่น คาร์โบไฮเดรต ไขมัน โปรตีน เกลือแร่ วิตามิน เป็นต้น กลุ่มของวัคซีนที่ควรได้รับ การเตรียมตัวก่อนเดินทางไกล

การใช้บัททอนต่าง ๆ และฮอทคีย์

ผู้อ่านคงเห็นแล้วว่ายูสเซอร์อินเตอร์เฟสที่มีให้ใช้ใน HMA นี้ส่วนใหญ่เป็นบัททอน ลิสต์บ็อกซ์ และเรดิโอบัททอน ทั้งนั้น โดยจะแยกออกเป็นกลุ่มดังนี้

1. เรดิโอบัททอนที่ใช้เลือกเพศของรูปร่างมี 2 เพศ คือ Male, Female ซึ่งการเลือกเพศจะช่วยเลือกกลุ่มอาการที่เกิดเฉพาะกับบางเพศเท่านั้น ขึ้นมาแสดงในลิสต์บ็อกซ์ก็จะทำให้ผู้อ่านเลือกได้ง่ายขึ้น บัททอนกลุ่มนี้อยู่ในหน้าต่าง Symptom File เท่านั้น

2. บัททอนที่ใช้เลือกกลุ่มอาการโรค General, All เมื่อผู้อ่านคลิ๊กเม้าส์ที่บัททอน General รายชื่ออาการที่

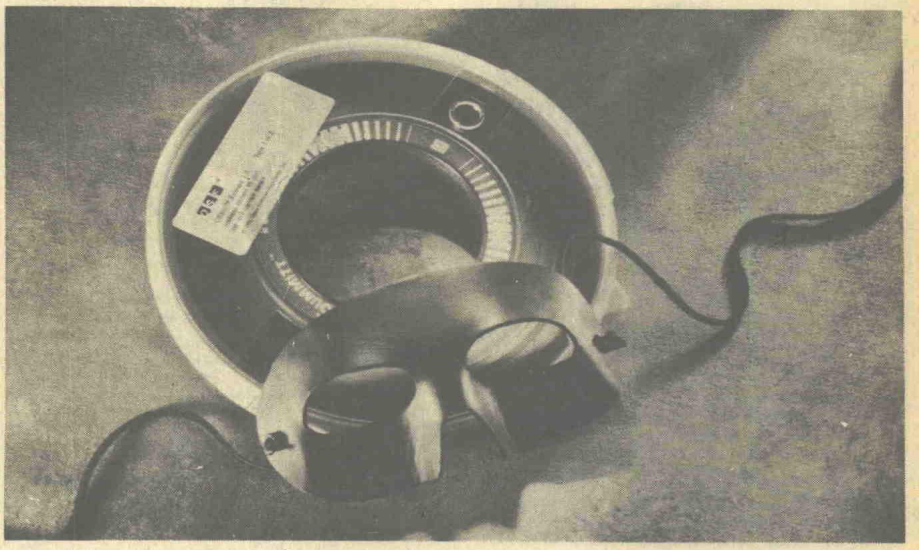

ปรากฏในลิสต์บ็อกซ์จะมีแต่อาการทั่วไปที่ไม่สัมพันธ์กับส่วนใดของร่างกาย เช่น ไข้ อ่อนเพลีย น้ำหนักลด เป็นต้น แต่ถ้าคลิ๊กเม้าส์ที่ All ในลิสต์บ็อกซ์จะมีอาการทั้งหมดที่มีในดาต้าเบสให้เลือก

3. บัททอนที่ใช้ควบคุมการทำงานของโปรแกรม ได้แก่

- About ใช้ขอดูรายชื่อทีมผู้พัฒนาซอฟต์แวร์
- Back ใช้ย้อนกลับไปยังการทำงานขั้นตอนหรือหน้าต่างก่อนหน้า
- Continue บอกให้โปรแกรมทำงานในขั้นตอนต่อไป
- Help ใช้เรียกระบบความช่วยเหลือของโปรแกรม ซึ่งระบบของ HMA นี้ไม่ได้เป็นระบบมาตรฐานของวินโดวส์ และรายละเอียดที่มีให้ก็ไม่มากพอด้วย
- Main บังคับให้การทำงานกลับไปที่หน้าต่างหลักของดาต้าเบส Symptom File ทันที ในกรณีที่ผู้อ่านใช้งานอยู่ในดาต้าเบสดังกล่าวในระดับลึกลงไป
- Next บอกให้โปรแกรมดำเนินขั้นตอนการซักประวัติเพิ่มเติม ในขณะที่ใช้งานดาต้าเบส Symptom File เพื่อนำข้อมูลมาประกอบในการวินิจฉัยโรค

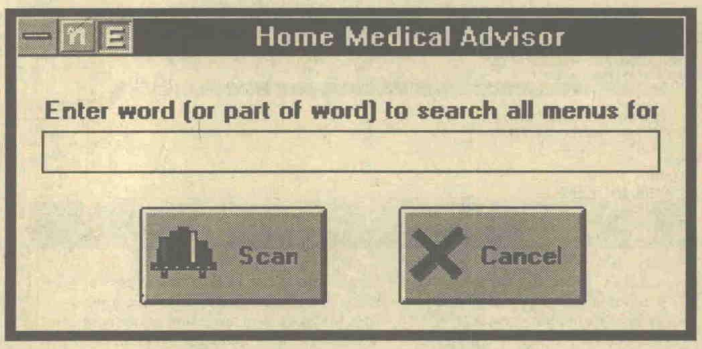

รูปที่ 10 แสดงจอภาพเมื่อคลิ๊กเม้าส์ที่ Scan เพื่อจะค้นหาคำในดาต้าเบส

- Print ใช้พิมพ์ข้อมูลต่าง ๆ ที่แสดงในหน้าต่างระดับสุดท้ายในแต่ละดาต้าเบสออกทางเครื่องพิมพ์
- Quit ออกจากโปรแกรม HMA โดยโปรแกรมจะถามความแน่ใจอีกครั้งโดยมีบัททอน Do not Quit และ Really Quit ให้เลือก
- Scan ใช้ค้นหาคำที่ผู้อ่านกำหนดในดาต้าเบสทั้งหมด (ดูรูปที่ 10)

4. ฮอทคีย์ที่ใช้เรียกดาต้าเบสมาใช้งาน

- Alt-D ใช้เรียก Disease File
- Alt-I ใช้เรียก Injury File
- Alt-P ใช้เรียก Poison File
- Alt-T ใช้เรียก Test File
- Alt-R ใช้เรียก Drug File
- Alt-H ใช้เรียก Health & Diet File

ข้อสรุปหลังการใช้งาน

ข้อมูลที่มีใน Home Medical Advisor เท่าที่ผู้เขียนได้ทดลองใช้ดูก็ค่อนข้างสมบูรณ์ในระดับเบื้องต้น เนื่องจากจุดประสงค์ของ HMA นั้นก็ต้องการเพียงให้คำปรึกษากับผู้ใช้ในเบื้องต้นเท่านั้น เพราะไม่มุ่งหวังที่จะทดแทนการตรวจรักษาโดยละเอียดจากแพทย์ เป็นที่น่าเสียดายที่ Home Medical Advisor ไม่ได้ใช้ระบบเมนู-อินเตอร์เฟสมาตรฐานที่มีในวินโดวส์เลย คงใช้แต่ลิสต์บ็อกซ์ บัททอนต่าง ๆ เท่านั้น และระบบความช่วยเหลือที่ใช้ใน HMA ก็ไม่เป็นมาตรฐานเช่นกัน ดังนั้นหากมีการปรับปรุงในเรื่องอินเตอร์เฟสของโปรแกรมใหม่ก็คงจะทำให้เป็นมาตรฐานมากขึ้น